

והיא העצה הכי מסוגלת, שכמה ששייך לא יתייחס לעניינים אלו, ולא צריך יותר מלדעת שיש דבר כזה, ורק יוסיף להשקיע עצמו ברוחניות, ואם נכשל באונס מסיח דעת, וימשיך העסק ברוחניות, ואף באופן שצריך תיקון, עיקר התיקון דומה לאופן ההתמודדות, והוא שיפסיק החטא וישקיע עצמו ברוחניות, ואם יש דבר הצריך תיקון בישיבה חייב לפנות אל המשגיח מיד לספר על הדבר, שאין שום חכמה להחזיק הדבר בשקט, והמונע עצמו מלספר פושע הוא, והמחנכים יודעים כבר איך להתמודד עם הדבר, ואיך להוציא מעניינים אלו, ולהפסיק השפעתם על אחרים, והם דברים שיכולים לתקן באופן קל מאוד.

החובה לפנות ליעוץ, ומונעי הדבר

והשוב להדגיש, כי הרבה פעמים קורה שיש בחורים שסובלים מכל מיני קשיים במשך תקופות ארוכות ואף במשך שנים, ומחמת סיבות של מה בכך נמנעים מלפנות ליעוץ אצל מחנכיהם, וזה גורם להם להסתבך עוד יותר, עד שעולמם חשך בעדם, ואינם רואים דרך אור להשתמש מקשיים, ובפרט בעניינים אלו. - צריך לדעת כי בודאי נחשב פושע בכך, כיון שהי' לו לפנות אל אחד ממשפיעיו, שעפ"י רוב יש בכל ישיבה אדם מחונן ובר סמכא שניתן לפנות אליו ליעוץ, ובודאי חובה מוטלת על כל תלמיד לפנות אליו ולשטוח בפניו את מה שמעיק לו, וההוא יש לו כבר עצות על כל אלו הקשיים, ולפעמים הדברים פשוטים מאוד, ואינם מסובכים כלל, וכך הי' יוצא בקלות מכל קשייו, במקום שישקע בהם עוד יותר, ויוסיף להסתבך בחינם.

אחת הסיבות המונעות לפנות ליעוץ היא, מה שהבחור מדמה לעצמו שהוא הראשון שנתקל בקושי הלוזה, ומששת ימי בראשית עד אליו, לא סבל אף אחד מקושי כזה, יידע נאמנה שאין הדבר כך, והוא חשש שכולו דמיון, שבכל קושי שנתקל יש עוד הרבה בחורים שנתקלו בכך, והם דברים מאוד מצויים בין בני גילו. וביותר ניתן לומר, שבשורש, הדבר נובע מאיזו הרגשה של גאות, - והגם ש'חייב אדם לומר בשבילי נברא העולם' (סנהדרין פ"ד מ"ה), וכל יהודי הוא מציאות חדשה שעדיין לא היתה בעולם, - כל זה הוא בנוגע לחלק הטוב שבו, אבל לגבי חלק הרע שבו, אין כ"כ חילוק בין היצה"ר שלו לשל חבירו, שהיצה"ר שוה אצל כולם, ואינו הראשון שסובל מהדבר הזה, ויכולין לשית עצה על כך, ובודאי שע"י פנייתו ליעוץ אל מחנכיו הי' מקבל הדרכה נכונה, כי ההוא יש לו כבר נסיון בכל אלו הקשיים, והם דברים שניתן

היוצא מדברינו, שיש ב' עניינים שהם עניינים יסודיים ביהדות, עד כדי כך שהם משמשים כבסיס להצלחה בכל מערכת העבודה, שאם יצליח האדם לקנותם, תימשך אחריהם כל העבודה בקלות.

+

והנה, ענין התשובה של ימי השובבי"ם נקבע בעיקר על ענין שמירת הברית, שכך גילה לנו האריה"ק שימים אלו מסוגלים ביותר על תיקונים בעניינים אלו, והיות שהענין מיוסד עפ"י קבלה, וקבלה שייכת בעיקר לחלק הפנימי של התורה, לכן שייכים ביותר לענין שמירת הברית. - ושמירת הברית פירושה, שיקבע היטב בנפשו שהוא מקושר לעזה"ב בעצם יצירתו, ואין לו שייכות לעניני העולם הזה.

וצריך לקבוע היטב בנפשו, שמכיון שכל יהודי הוא בעצם 'שומר הברית' כמבואר, נמצא שאף אם נכשל ח"ו, אין בכח הפגם לפגום את עצמותו, כי כיון שהדבר תקוע בעצם נפשו לא שייך לפגום בו, ואדרבה בבחינה מסויימת בכוחו לתקן הדבר יותר בקלות, ויש לדבר תיקון הרבה יותר גדול מדברים אחרים, כיון שהוא בעצם נפשו ואינו יכול לפגום בעצם יהדותו.

+

בחלק המעשה

ובחלק התיקון הנוגע למעשה קשה באמת לדבר, ואכן בתקופות שלפנינו נמנעו מלדבר ברבים מעניינים אלו בכלל, אבל מה נעשה שנשתנו הזמנים, ובזמנינו השחית העולם את דרכו, והושפל בצורה גרועה מאוד, ורואין בהחלט שבתקופת עקבתא דמשיחא משקיע היצה"ר כוחות עצומות נגד התרין משיחין - משיח בן יוסף ומשיח בן דוד, ובפרט על משיח בן יוסף שהוא ענין שמירת הברית, שהסט"א מחפש ומשתדל בכל יכלתו להמציא תחבולות איך לטמא את העולם.

ממילא צריך לדעת, כי העצה הכי מסוגלת היא, שלא תהיה לו שום שייכות לכל העניינים הללו, רק ישקיע עצמו כליל בתורה ועבודה, ויתעסק בעניני רוחניות בלי שום התייחסות לבלבולים, ואם היצה"ר מתחיל לארוב לו ולהטרידו בבלבולים, ינסה להסיח דעת ממנו, ולא יעשה ממנו שום עסק, ואף אם נכשל ח"ו באונס יסיח דעתו מהדבר, רק ימשיך להיות שקוע בלימודו, ולא יחשוב לא על קלקולים ולא על תיקונים, רק יכוון דעתו לדבר אחד, להשקיע עצמו ברוחניות ביגיעה ושמחה.

שדוקא מאותה תשובה נובעים כל החטאים. ומה עוד יפלא, כי כל סבלינו בגלות נגרם מאותו חטא, וכל הירידה לגלות מצרים היתה בכדי לתקן אותו חטא, ולכן תמצא שמעת ירדת מצרים עד לידת משרע"ה הי' ק"ל שנה, וכן יעאע"ה חי ק"ל לפני ירדתו למצרים, וקרא אותם 'מעט ורעים' (בראשית מז, ט), שכל אלו היו תיקונים לפגם אדה"ר, - והיינו שלא סובלים כ"כ מהפגם שלו, רק עיקר הסבל הוא מהתשובה שלו, כי תשובתו היתה מתוך עצבות, כי סיגף עצמו מתוך עצבות.

ורק כשהלך שנית לישא אשה אז התחיל התיקון, כי אז התחיל להתעסק בעניני תיקון, והלך לייצר עולם מחדש, להוליד בנים ולגדלם כראוי, ולבנות בכך עולם חדש, וזה נחשב כבר לתיקון ותשובה נכונה.

והיינו שאם נופלים לעצבות ויאוש וסוברים שעושים תשובה בכך, צריך לדעת שטעות היא בידו, כי לא רק שלא נחשב כתשובה, גם מוסיף בכך חטא על פשע שמוסיף להשתרש בחטא, והוא היפך התשובה, ובפרט בענין שמירת הברית.

יש עוד הרבה מה לדבר שהם ענינים עמוקים, אבל בשמירת הברית הוא כמעט העיקר, שישרה במצב של שמחה ותקוה, שבודאי יהא השי"ת בסעדו לתמכו.

ההתמודדות באמונה ושמיה"ב שוה

וממילא, בחורים שעסקים בייסוד ימי חייהם, צריכין לדעת גודל נחיצות ב' ענינים אלו שהם יסוד כל היהדות כולה, ועליהם יש לשים כל מגמתם עד שיצליחו לגלות הדבר בעצם נפשם.

קורה, ובפרט אצל בחורים שהיצה"ר מתחיל לארוב לאחד ומעיק לו בנסיונות באמונה, דהיינו שמעורר בקרבו בלבולי הדעת בעניני אמונה, ומרגיש עצמו פגוע, וכמו שאמרנו שסובר שהוא הראשון שסובל מענין זה, והוא הראשון שמתנסה בנסיון זה, - יידע נאמנה כי דברים אלו היו כבר לעולמים, ועליך לפנות ליהודי מרום או למבוגר, והוא יסדר לך כל הענין מיד ובקלות, וידיריך אותך באיתנות, ויעמיד אותך על יסודות הענין, ואסור לך בשום אופן לדמות בדעתך לאף רגע שאינך מאמין, כי מאמין אתה באמונה שלימה בעצם מהותך, ואם אינך מאמין בכך, תאמין שאתה מאמין, וכמש"כ אנכי ה"א, שפירושו שהוא אלקים שלך, ואתה מאמין.

להסתדר אתם בקלות, ומי שחסרה לו תקיפות הדעת ומונע עצמו מכך, חבל עליו כי יסבול בחנם, ואף ייכשל על חנם, כי בידו לסדר הדבר בקלות, וכך הי' מקבל מיד את תיקונו.

חובת השמחה, והפסד העצבות

וצריך לדעת כי ענין השמחה הוא דבר נפלא, ובפרט בענינים אלו, שהרי רואין שמי שנכשל בענינים אלו מיד תופס אותו דכאון ונופל לפח העצבות, - וביאור הדבר, כי הרי אומרים שכל יהודי בעצם שומר הברית, וממילא, הדבר הכי מסוגל להוציא את האדם מכליו הוא היאוש, כי כיון שנופל לעצבות מחמת שמדמה בעצמו שהוא פוגם וחוטא, וסובר שהתנתק ממיטרי הקדושה, הרי שאינו מאמין בעצם מציאות קדושתו שמכיל בקרבו, ומעלים עי"כ את עצמיות קדושתו כמו ידיו, שהרי אינו מאמין בעצם מציאות קדושת נשמתו, ואינו מאמין בעצם חיותו, ומכניס עצמו ע"י כן למצב שקרי, וחי חיים שאינם אמיתיים, ובכך אוטם הוא את הכחות הפנימיים של נשמתו, שחוצץ בעדם מלצאת אל הפועל, ואין לך מזיק יותר גדול בעניני שמירת הברית מזה, שעצבות ודכאון הנפש שמחזיק עצמו כהכי גרוע גורמים לכל הפגמים, ואף בידם למשוך אותו לעוד פגמים ולדברים הכי גרועים.

אדרבה! צריך להאמין באמונה שלימה שקדוש הוא, והוא בעצם שומר הברית, כי הוא מציאות של חלק אלוק ממעל, ודבוק בהשי"ת בעצם מהותו שלא עפ"י בחירתו, וצריך להאמין בכך באמונה שלימה, ולא יתן לשום בלבול לגרום לו מחשבות אחרות, ובכך יצליח לגלות את הדבר מהכח אל הפועל. - והדבר הכי מסוגל לכך הוא ענין השמחה, כי היא היפך העצבות הנ"ל, ושמחה בכלל היא עצה טובה לכל הדברים הרחוניים, שבסגולתה להוציא את כוחות הנפש אל הפועל, כי מעוררת אצל האדם זריזות וחיות.

סגולת השמחה והיפוכה

ואיתא מר' נחמן מברסלב זצ"ל, שכל הפגם של החטא נובע ממה שאדה"ר פירש מאשתו ק"ל שנה, שאז נכשל, וכשנשא אח"כ שנית, תיקן בכך אותו קלקול, - והדברים נפלאים, כי הרי אדה"ר אחר חטא עה"ד עסק בתשובה, וכמשאז"ל (עירובין יח:): 'חסיד גדול הי' אדם הראשון', שפירש מאשתו, ונכנס להר גיחון עד צוארו, ועשה זאת מחמת תשובה, ופלא